

PROMOTING SUPPORT AND CONNECTING CONSUMPTION OF OCOP PRODUCTS IN HOAI DUC DISTRICT, HANOI CITY

Pham Hoang Giang¹Nguyen Van Dien²Le Duc Huy³Bui Duc Thinh⁴^{1, 2, 3, 4}Thanh Do UniversityEmail: ¹phgiang@unigo.edu.vn; ²nvdien@thanhdowni.edu.vn; ³ldhuy@thanhdowni.edu.vn;⁴bdthinh@thanhdowni.edu.vn.

Received: 24/10/2023

Reviewed: 30/10/2023

Revised: 7/11/2023

Accepted: 9/12/2023

DOI: <https://doi.org/10.58902/tcnckhpt.v2i4.99>**Abstract:**

The "One Commune, One Product - OCOP" program has created conditions and opportunities for healthy competition among manufacturers, promoting the potential values of craft villages and regional specialties. Promoting consumption of OCOP products is a long-term strategic goal of localities to boost their economy. However, not all craft village products meet the OCOP product standards and products consumption is also a big challenge for each local business. This study evaluates the results of OCOP products development and the current situation of supporting connection and consumption of OCOP products in Hoai Duc district, Hanoi City. As a result, some recommendations are proposed to promote the consumption ability of OCOP products of the locality.

Keywords: *Support, connection, OCOP products Consumption; Hoai Duc District; HaNoi city; OCOP.*

1. Đặt vấn đề

Theo Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Chương trình “Một xã một sản phẩm” (One Commune, One Product of Viet Nam - viết tắt là OCOP) là một chương trình phát triển kinh tế khu vực nông thôn theo hướng phát huy nội lực và gia tăng giá trị, nâng cao thu nhập của cư dân nông thôn, góp phần xây dựng nông thôn mới. Chương trình OCOP được nhiều nước trên thế giới triển khai với các tên gọi khác nhau, nhưng đều có điểm chung là phát huy nội lực của các địa phương gắn với đơn vị làng, xã để tập trung phát triển các sản phẩm ngành nghề nông thôn có giá trị gia tăng cao và đáp ứng nhu cầu tiêu dùng trong cơ chế thị trường. Theo đó,

ngày 01 tháng 08 năm 2022, Thủ tướng Chính phủ đã phê duyệt Quyết định số 919/QĐ-TTg Chương trình mỗi xã một sản phẩm giai đoạn 2021-2025, mục tiêu cụ thể đặt ra là đến năm 2025 có ít nhất 10.000 sản phẩm OCOP từ 3 sao trở lên, có khoảng 400-500 sản phẩm OCOP đạt 5 sao. Trong đó có mục tiêu 50% làng nghề truyền thống có sản phẩm OCOP, góp phần bảo tồn và phát triển làng nghề truyền thống (Chính phủ, 2022). Ngày 10 tháng 02 năm 2023, Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội đã ban hành Kế hoạch số 49/KH-UBND về Phát triển trung tâm thiết kế sáng tạo, giới thiệu, quảng bá và bán sản phẩm OCOP, làng nghề gắn với du lịch tại các huyện, thị xã trên địa bàn thành phố Hà Nội năm

2023. Một trong ba mục đích của Kế hoạch này là: Nhằm kiến tạo môi trường triển khai các hoạt động hỗ trợ các cơ sở công nghiệp nông thôn, chủ thể sản xuất kinh doanh làng nghề hình thành và phát triển hoạt động thiết kế sáng tạo, giới thiệu, quảng bá và bán sản phẩm OCOP, làng nghề gắn với phát triển các hình thức du lịch trải nghiệm góp phần tái cơ cấu kinh tế khu vực nông thôn trên địa bàn thành phố (Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội, 2023). Cùng với mục tiêu phát triển kinh tế của cả nước và toàn thành phố Hà Nội, huyện Hoài Đức đã triển khai, tích cực hỗ trợ các chủ thể phát triển sản phẩm OCOP đồng thời hỗ trợ giới thiệu, quảng bá, kết nối, tiêu thụ sản phẩm thông qua các điểm giới thiệu và bán sản phẩm OCOP. Xây dựng Nông thôn mới là chủ trương lớn của Đảng và Nhà nước, huyện Hoài Đức cũng xác định đây là nhiệm vụ trọng tâm, thường xuyên và lâu dài. Phát triển kinh tế địa phương từ những sản phẩm OCOP không chỉ góp phần nâng cao chất lượng đời sống nông dân mà nó còn là một trong những tiền đề để huyện Hoài Đức phấn đấu phát triển lên quận của thành phố Hà Nội. Phát triển nâng cấp sản phẩm OCOP và thúc đẩy tiêu thụ cũng góp phần đưa được nhiều sản phẩm thuần Việt chất lượng tốt đến tay người tiêu dùng, góp phần thiết thực thực hiện Chương trình Mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới và chăm sóc sức khỏe toàn dân.

2. Tổng quan nghiên cứu

Phát triển sản phẩm OCOP và hỗ trợ tiêu thụ sản phẩm đang nhận được quan tâm hàng đầu của các cấp chính quyền Trung ương cũng như của các doanh nghiệp, địa phương. Theo tìm hiểu của nhóm tác giả, đã có rất nhiều bài báo viết về chương trình OCOP và những vấn đề liên quan đến sản phẩm OCOP, tiêu biểu như: Tác giả Ninh Đức Hùng (2023), *OCOP là gì? Như thế nào là sản phẩm OCOP?*, đã giới thiệu chi tiết các khái niệm về sản phẩm OCOP và quy trình đánh giá sản phẩm OCOP. Hướng dẫn chuẩn bị hồ sơ tài liệu cho quá trình đánh giá sản phẩm, tài liệu chứng minh bổ sung... Bài báo của tác giả Minh Đức (2023), *Mở rộng giao thương sản phẩm OCOP*, cho thấy hoạt động kết nối, tiêu thụ sản phẩm OCOP của tỉnh Quảng Ninh

đạt hiệu quả cao thông qua việc tiếp tục xây dựng, triển khai dự án phát triển sản phẩm chủ lực cấp tỉnh theo hướng đáp ứng về số lượng, gia tăng về giá trị, đảm bảo tiêu chuẩn cao và từng bước chuẩn hóa theo tiêu chuẩn quốc tế, phục vụ xuất khẩu. Bài báo của tác giả Anh Tuấn (2023), *Gắn kết du lịch nông nghiệp với tiêu thụ sản phẩm OCOP*, cho biết Ông Phương Đình Anh (Phó Chánh Văn phòng Điều phối Nông thôn mới Trung ương) cho rằng: “phát triển sản phẩm OCOP và phát triển du lịch nông thôn có mối quan hệ "hữu cơ". Sản phẩm OCOP chính là tài nguyên để xây dựng sản phẩm du lịch nông thôn. Ở chiều ngược lại, du lịch nông thôn chính là không gian để phát triển sản phẩm OCOP”.

Nhìn chung, các bài viết về chương trình OCOP được rất nhiều tác giả khai thác ở nhiều khía cạnh khác nhau nhưng đa phần các bài viết được viết với mục đích cung cấp thông tin hoặc thống kê, tổng hợp các sản phẩm OCOP tại các làng nghề, xã. Hiện nay, theo cập nhật của nhóm tác giả, các nghiên cứu khoa học hay các bài báo khoa học về phát triển sản phẩm OCOP và hỗ trợ kết nối tiêu thụ sản phẩm OCOP còn khá hạn chế. Cụ thể, Nghiên cứu của tác giả Phan Thị Hằng Nga (2021), *Thực trạng triển khai Chương trình mỗi xã một sản phẩm tại tỉnh Ninh Bình*, phản ánh thực trạng phát triển chương trình “Mỗi xã một sản phẩm - OCOP” ở tỉnh Ninh Bình thông qua việc đánh giá công tác triển khai, đặc điểm sản phẩm và các hoạt động hỗ trợ phát triển sản phẩm. Trên cơ sở đó, tác giả đề xuất một số giải pháp phát triển sản phẩm như đẩy mạnh tuyên truyền về chương trình, tăng cường hỗ trợ cho chủ thể tham gia, chỉ ra xu hướng tiêu dùng sản phẩm nông sản an toàn, đồng thời xác định hướng phát triển các dòng sản phẩm mà Ninh Bình có thể mạnh, đề xuất các giải pháp trong phân phối và xúc tiến sản phẩm OCOP của Tỉnh. Nghiên cứu của nhóm tác giả Nguyễn Văn Lam, Lê Thành Phương, Nguyễn Đắc Bình Minh (2023), *Nghiên cứu thực trạng và giải pháp duy trì, phát triển bền vững các sản phẩm OCOP tại vùng Đồng bằng sông Hồng và Bắc Trung Bộ*, đã đánh giá thực trạng phát triển sản phẩm OCOP tại vùng Đồng bằng sông Hồng và Bắc

Trung Bộ, từ đó đề xuất hai giải pháp để phát triển bền vững các sản phẩm này, đó là liên kết sản xuất - tiêu thụ sản phẩm OCOP và nâng cao năng lực tiếp nhận KH&CN.

Từ tổng quan tình hình nghiên cứu cho thấy, các bài báo trên đã có những tổng hợp khái niệm, phân tích quy trình, tiêu chuẩn và các vấn đề liên quan đến sản phẩm OCOP tại một số địa phương. Những bài báo này được sử dụng như một nguồn dữ liệu quan trọng để nhóm tác giả tham khảo và kế thừa trong khi thực hiện bài viết này.

3. Đối tượng và phương pháp nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu: Sản phẩm OCOP tại huyện Hoài Đức và công tác hỗ trợ, kết nối tiêu thụ sản phẩm OCOP của chính quyền địa phương huyện Hoài Đức.

Thông tin và số liệu nghiên cứu: Thông tin và số liệu chủ yếu được nhóm tác giả khai thác và tổng hợp từ các tài liệu có sẵn qua nguồn dữ liệu tại các trang website, các báo cáo kinh tế và kết quả nghiên cứu của các nhóm tác giả khác.

Phương pháp nghiên cứu: Trong bài viết này, nhóm tác giả chủ yếu sử dụng phương pháp tổng hợp, thu thập thông tin, thống kê, phân tích tài liệu thứ cấp liên quan đến sản phẩm OCOP và thực trạng tiêu thụ sản phẩm OCOP trên địa bàn huyện Hoài Đức. Đồng thời sử dụng các phương pháp quan sát, trao đổi, qua đó khái quát đưa ra các nhận định và khuyến nghị thiết thực để đẩy mạnh hoạt động tiêu thụ sản phẩm OCOP trên địa bàn huyện Hoài Đức, thành phố Hà Nội.

4. Kết quả nghiên cứu

4.1. Khái niệm sản phẩm OCOP

OCOP (One Commune, One Product) là chương trình mang tên “Mỗi xã, phường một sản phẩm”. Chương trình này khởi nguồn từ Nhật Bản từ thập niên 70 của thế kỷ trước. Tới thời điểm hiện tại, đã có hơn 40 quốc gia học tập, triển khai thành công, đạt được những thành tựu to lớn từ chương trình này. Đây là giải pháp thúc đẩy kinh tế nông thôn, khơi dậy tiềm năng phát triển của các địa phương. Mục đích chính là tạo việc làm, tăng thu nhập cho người dân.

Theo Viet Quality, sản phẩm OCOP được hiểu là sản phẩm đặc trưng, truyền thống gắn với

cộng đồng địa phương. Tùy theo điều kiện, tiềm năng và lợi ích mà các địa phương lựa chọn sản phẩm mang tính đặc trưng của địa phương để ưu tiên phát triển sản phẩm OCOP, vừa để phát triển kinh tế vừa để quảng bá, sáng tạo niềm tự hào của cộng đồng (Chất lượng Việt, 2023).

Theo Quyết định số 919/QĐ-TTg ngày 01 tháng 8 năm 2022 Chương trình mỗi xã một sản phẩm giai đoạn 2021-2025 thì sản phẩm được phân theo 6 nhóm, gồm:

- + Nhóm thực phẩm: Nông, thủy sản tươi sống; nông, thủy sản sơ chế, chế biến và các thực phẩm khác.

- + Nhóm đồ uống: Đồ uống có cồn; đồ uống không cồn.

- + Nhóm dược liệu và sản phẩm từ dược liệu: Sản phẩm chức năng, thuốc dược liệu, thuốc y học cổ truyền, mỹ phẩm có thành phần từ thảo dược, tinh dầu và dược liệu khác.

- + Nhóm hàng thủ công mỹ nghệ: Các sản phẩm từ gỗ, sợi tự nhiên, kim loại, gốm sứ, dệt may, thêu ren... làm đồ lưu niệm, đồ trang trí, đồ gia dụng.

- + Nhóm sinh vật cảnh: Hoa, cây cảnh, động vật cảnh.

- + Nhóm dịch vụ du lịch cộng đồng, du lịch sinh thái và di sản du lịch”.

Theo quan điểm của nhóm tác giả, sản phẩm OCOP có thể hiểu là những sản phẩm mang đậm tính đặc trưng về văn hóa, ẩm thực của từng vùng miền, đảm bảo chất lượng. Phát triển và đưa được các sản phẩm này tới người tiêu dùng giúp cho kinh tế địa phương phát triển, đồng thời quảng bá du lịch địa phương, thúc đẩy kinh tế du lịch phát triển.

4.2. Kết quả phát triển sản phẩm OCOP thành phố Hà Nội, giai đoạn 2018-2022

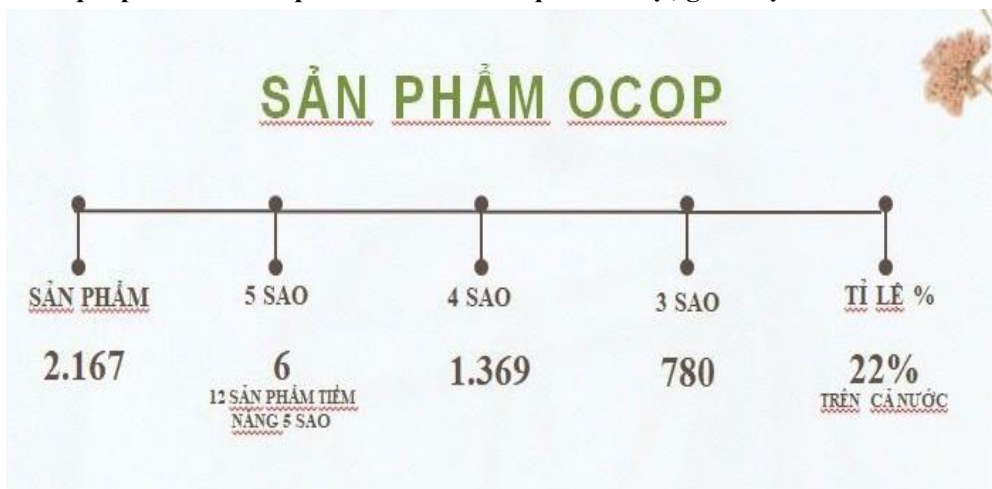
Theo số liệu từ Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tính đến hết năm 2020, cả nước đã có 63/63 tỉnh, thành xây dựng và phê duyệt thành công đề án Chương trình Quốc gia mỗi xã một sản phẩm cấp tỉnh. Sau khi xây dựng và phê duyệt thành công đề án, các địa phương đã nỗ lực giúp chủ thể xây dựng các đề xuất, tổ chức đánh giá sản phẩm theo quy trình. Phía Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cũng ban hành số

THỰC TIỄN – KINH NGHIỆM

tay hướng dẫn, bộ tiêu chí đánh giá sản phẩm OCOP, đồng thời tổ chức các lớp đào tạo, tập huấn và hỗ trợ xây dựng mạng lưới tư vấn hỗ trợ

tại 63 tỉnh, thành phố. Nhờ đó, số lượng sản phẩm OCOP trên cả nước không ngừng tăng nhanh.

Hình 1. Kết quả phát triển sản phẩm OCOP thành phố Hà Nội, giai đoạn 2018-2022

Nguồn: Báo cáo của Ủy ban Nhân dân thành phố Hà Nội, 2022

4.3. Kết quả phát triển sản phẩm OCOP tại huyện Hoài Đức, giai đoạn 2019-2022

Huyện Hoài Đức hiện có 52 làng nghề, trong đó có 12 làng nghề đã được Ủy ban Nhân dân thành phố Hà Nội công nhận. Các làng nghề trên địa bàn huyện hình thành và phát triển từ lâu, sản phẩm làng nghề đa dạng, nhiều chủng loại, mẫu mã đẹp, chất lượng tốt và có thể mạnh cạnh tranh trên thị trường. Đa số các sản phẩm làng nghề chủ yếu được tiêu thụ ở thị trường trong nước là chính. Một số mặt hàng của các làng nghề như: quần áo, tăt; mỳ, miến đã xuất khẩu sang một số nước Đông Âu. Để thúc đẩy làng nghề phát triển, huyện Hoài Đức đã tập trung nhiều nguồn lực để thực hiện Chương trình OCOP. Đây là hướng đi nhằm góp phần chuyển dịch cơ cấu kinh tế, cơ cấu lao động nông thôn hợp lý, tăng thu nhập, nâng cao đời sống nhân dân trên địa bàn.

Năm 2019, Huyện có 6 sản phẩm được công nhận là sản phẩm OCOP. Trong đó bún gạo của Công ty CP Thực phẩm Minh Dương được công nhận sản phẩm OCOP có tiềm năng 5 sao với số điểm đánh giá của Hội đồng là 92.5 điểm. Các sản phẩm khác của Công ty là Điền bảo miến khoai tây, mộc nhĩ, miến khoai lang, miến dong, Mifoco - miến dong sợi rút đạt 4 sao (Ủy ban

nhân dân thành phố Hà Nội, 2020).

Năm 2020, 9 sản phẩm đã được công nhận là sản phẩm OCOP 4 sao của 4 chủ thể bao gồm: Bưởi diễn Quế Dương của Hợp tác xã sản xuất bưởi an toàn Quế Dương; Miến dong Trung Kiên của hộ kinh doanh Phí Công Kiệt; Tương ớt, tương cà, sốt mè rang, sốt chua ngọt, dấm gạo của hộ kinh doanh thương mại chế biến thực phẩm gia vị Hùng Thắng; Điền bảo miến khoai lang, điền bảo miến dong sợi rút của Công ty Cổ phần thực phẩm Minh Dương (Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội, 2021).

Năm 2021, Huyện có 53 sản phẩm OCOP được công nhận làm 2 đợt (7 sản phẩm 3 sao, 46 sản phẩm 4 sao); 48 sản phẩm (chiếm 90,5%) sản phẩm thuộc nhóm thực phẩm, 5 sản phẩm (chiếm 9,5%) thuộc nhóm hàng thủ công mỹ nghệ. Có 15 sản phẩm được thành phố hỗ trợ về tem, bao bì, nhãn mác. Đã có 22 chủ thể có sản phẩm được công nhận OCOP, trong đó 14% là các hợp tác xã, 27% là doanh nghiệp vừa và nhỏ, 59% là cơ sở/hộ sản xuất có đăng ký kinh doanh (Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội, 2022). Đặc biệt có thể kể đến xã Dương Liễu chiếm đến 9 chủ thể và 22/53 sản phẩm OCOP của cả Huyện. Năm 2021, sản phẩm OCOP của Huyện đã vượt kế hoạch đăng ký với thành phố 03 sản phẩm.

Bảng 1. Các sản phẩm OCOP trên địa bàn huyện Hoài Đức được công nhận, năm 2021

Stt	Tên sản phẩm OCOP	Chủ thể	Phân hạng
1	Giò lụa, xúc xích, dăm bông, nem chua	Hộ kinh doanh Huyện Thăng	3 sao
2	Bột sắn dây xứ Đoài	Hộ kinh doanh Minh Khuê food	4 sao
3	Bún gạo lứt, phở gạo lứt	Hộ kinh doanh Đồ Danh Chí	3 sao
4	Mật Ong thiên nhiên	Hộ kinh doanh Hoàng Hương	3 sao
5	Tranh thêu tứ bình	Hợp tác xã Dịch vụ nông nghiệp Kinh doanh thương mại tổng hợp Dương Liễu	4 sao
6	Rau an toàn (Rau dền, mùng tơi, cải ngồng, cải mөр)	Hợp tác xã Nông nghiệp Tiền Lệ	4 sao
7	Tinh dầu gừng, rượu gừng hạ thổ, nước gừng xay, gừng mật ong gınbee, củ gừng tươi, bột gừng sấy khô	Công ty TNHH Tri Đức	4 sao
8	Socola bánh quy, kẹo thạch zozı, kẹo dẻo ngô	Công ty Cổ phần Thái Dương	4 sao
9	Quả ổi lè	Hợp tác xã Dịch vụ Nông nghiệp Di Trạch	4 sao
10	Miền tinh bột sắn dây DOCHI	Hộ kinh doanh Đồ Danh Xuân	4 sao
11	Miền dong sợi rút, miến dong	Hộ kinh doanh sản xuất miến dong Đức Phát	4 sao
12	Miến dong sợi rút, bún gạo lứt	Hộ kinh doanh Phương Nam	4 sao
13	Bộ cuộn thư, câu đôi gỗ	Hộ kinh doanh Văn Thị Nhung	4 sao
14	Miến dong xưa	Hộ kinh doanh Phú Đình Huệ	4 sao
15	Rau mầm MK Farm	Hộ kinh doanh MK Farm	4 sao
16	Miến dong sợi rút, bún khô	Hộ kinh doanh Lợi Hải	4 sao
17	Nem chua rán, giò tai	Hộ kinh doanh Huyện Thăng	4 sao
18	Phở khô gạo lứt, phở khô, miến mộc, miến dong	Hộ kinh doanh Hoàng Nguyên	4 sao
19	Nước tương, dầu hào, sa tế	Hộ kinh doanh thương mại chế biến thực phẩm gia vị Hùng Thăng	4 sao
20	Phở khô, miến dong, bún khô gạo lứt, bún khô hủ tiếu, bánh đa nem	Công ty cổ phần thương mại Thanh Lộc	4 sao
21	Đôi bình hoa sen gỗ mít, tượng võ Quan gỗ đôi	Công ty TNHH tu bổ di tích Hà Tây	4 sao
22	Đũa gỗ trắc đầu ngọc, tăm Trường Thịnh	Công ty TNHH Trường Thịnh	4 sao
23	Bánh bông lan trứng tươi	Công ty TNHH Thiên Tiên Phát	4 sao

Nguồn: Quyết định số 1441/QĐ-UBND, ngày 28 tháng 04 năm 2022 của Ủy ban Nhân dân thành phố Hà Nội

Theo Quyết định số 2008/QĐ-UBND ngày 7 tháng 4 năm 2023 phê duyệt kết quả đánh giá, phân hạng sản phẩm Chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP) và cấp Giấy chứng nhận sản phẩm OCOP thành phố năm 2022 của Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội, huyện Hoài Đức có 27 sản phẩm OCOP được công nhận thuộc 13 chủ thể. Trong đó, 25 sản phẩm thuộc nhóm thực

phẩm, chiếm 92.5%, 02 sản phẩm thuộc nhóm hàng thủ công mỹ nghệ là Mành trúc trang trí và Mành trúc mộc, chiếm 7.5%. Nhóm chủ thể là hộ kinh doanh chiếm 69%, doanh nghiệp chiếm 31%. Năm 2022, sản phẩm OCOP của Huyện đã vượt kế hoạch đăng ký với thành phố Hà Nội 11 sản phẩm.

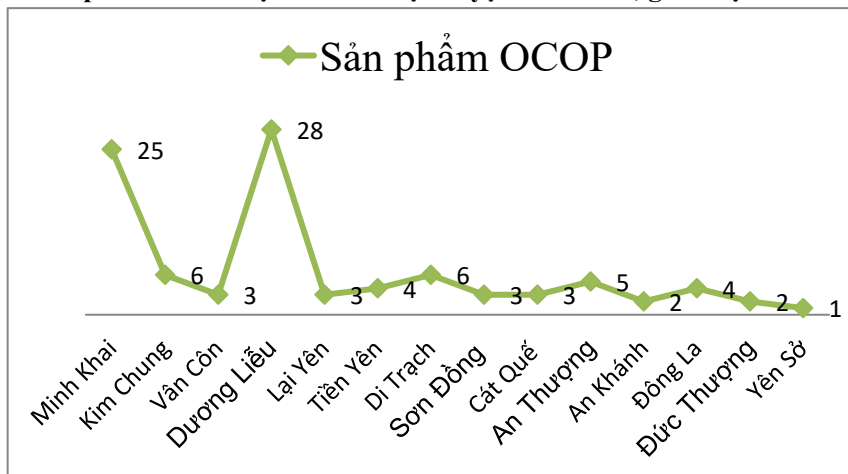
Bảng 2. Các sản phẩm OCOP trên địa bàn huyện Hoài Đức được công nhận, năm 2022

Stt	Tên sản phẩm OCOP	Chủ thể	Phân hạng
1	Nho hạ đen	Hộ kinh doanh nho hạ đen và nho mẫu đơn Trần Thị Huệ	3 sao
2	Miến dong, Bún khô Quỳnh Nga	Hộ kinh doanh chế biến thực phẩm Quỳnh Nga	3 sao
3	Xôi khúc chay, trà cao cấp DIAMOND HEALTH, nấm sò	Hộ kinh doanh sức khỏe vàng	3 sao
4	Bánh đa nem	Hộ kinh doanh Nguyễn Quang Nam Oanh	3 sao
5	Miến đậu xanh	Hộ kinh doanh Lạc Hồng	4 sao
6	Miến dong sợi rút	Hộ kinh doanh Lạc Hồng	3 sao
7	Bánh gai Loan Phú	Hộ kinh doanh Loan Phú	3 sao
8	Bún khô	Hộ kinh doanh Hoàng Nguyên	4 sao
9	Mảnh trúc trang trí, mảnh trúc mộc	Hộ kinh doanh Bùi Văn Biên	3 sao
10	Phở khô, miến dong, bún khô	Công ty CP thực phẩm Phương Đông	4 sao
11	Đông trùng hạ thảo sợi khô	Công ty TNHH nông nghiệp công nghệ cao CHALUCA	3 sao
12	Nem thịt ngon HUTA, nem chua rán phở cổ MUWON	Hộ kinh doanh thực phẩm sạch MIHO	3 sao
13	Miến Dong, miến Khoai lang, miến bảo miến khoai tây, mộc nhĩ, bún gạo	Công ty CP thực phẩm Minh Dương	4 sao (sản phẩm chứng nhận lại)
14	Đậu phụ Quê mình, tào phớ sạch, sữa đậu nành Quê mình ít đường	Công ty CP Organic Green Nut	4 sao

Nguồn: Quyết định số 2008/QĐ-UBND, ngày 07 tháng 04 năm 2023 của Ủy ban Nhân dân thành phố Hà Nội

Như vậy, lũy kế số sản phẩm OCOP của Huyện đến hết năm 2022 có 95 sản phẩm OCOP của 36 chủ thể tại 14/20 xã, thị trấn trên địa bàn. Trong đó, xã có nhiều sản phẩm OCOP nhất là xã Dương Liễu 28/95 sản phẩm, xã Minh Khai 25/95 sản phẩm, xã có 1 sản phẩm là xã Yên Sở. Sản phẩm thực phẩm chiếm 90% là các sản phẩm đặc sắc đến từ các làng nghề truyền thống của Huyện, 10% sản phẩm thuộc nhóm hàng trang trí và gia dụng. Sản phẩm OCOP của Huyện đạt 95/2167 sản phẩm toàn thành phố, chiếm 4.4%.

Hình 2. Biểu đồ sản phẩm OCOP tại các xã thuộc huyện Hoài Đức, giai đoạn 2019-2022

Nguồn: Nhóm tác giả thống kê dựa trên Quyết định số 1441/QĐ-UBND, ngày 28 tháng 4 năm 2022 và Quyết định số 2008/QĐ-UBND, ngày 7 tháng 4 năm 2023 của Ủy ban Nhân dân thành phố Hà Nội

4.4. Thực trạng công tác hỗ trợ kết nối và tiêu thụ sản phẩm OCOP, tại huyện Hoài Đức

Phát triển và tiêu thụ sản phẩm OCOP trên địa bàn Huyện trong những năm vừa qua đã cho thấy kết quả khả quan nhờ sự quyết liệt chỉ đạo của thành phố, ban lãnh đạo Huyện và sự nỗ lực quyết tâm từ các chủ thể. Để phát triển kinh tế địa phương và nâng cao đời sống của nhân dân trong vùng, đồng thời cung cấp được những sản phẩm có chất lượng đến được tay người tiêu dùng. Huyện Hoài Đức đã tổ chức khai trương 3 điểm giới thiệu và bán sản phẩm thuộc chương trình "Mỗi xã một sản phẩm OCOP".

Ngày 29 tháng 12 năm 2021, điểm giới thiệu và bán sản phẩm OCOP trên địa bàn Huyện đầu tiên được đặt tại Hợp tác xã sản xuất Bưởi an toàn Quế Dương, thôn 2, xã Cát Quế. Điểm giới thiệu và bán sản phẩm OCOP thứ hai được Huyện lập tại khu đô thị Spendor, Bắc An Khánh ngày 21 tháng 01 năm 2022. Điểm trưng bày, giới thiệu, bán sản phẩm OCOP thứ 3 được đặt tại Công ty Cổ phần thực phẩm Minh Dương thuộc xã Di Trạch vào ngày 13 tháng 12 năm 2022. Rất nhiều sản phẩm làng nghề (thực phẩm chế biến sẵn, hoa quả, rau xanh...) được giới thiệu và cung cấp đến tay người tiêu dùng. Hoạt động này nhằm quảng bá và phát huy giá trị sản phẩm đặc sản, sản phẩm làng nghề truyền thống của Huyện; tạo cơ hội xúc tiến thương mại, giúp người dân biết và ưu tiên lựa chọn sản phẩm có thương hiệu, sản phẩm an toàn.

Năm 2022, Huyện đã phối hợp với Chi cục Phát triển nông thôn Hà Nội tổ chức thành công 02 Hội chợ gắn với sự kiện gồm: (1) Hội chợ giống vật tư, thiết bị nông nghiệp, nông sản an toàn, OCOP, sản phẩm làng nghề trên địa bàn thành phố Hà Nội năm 2022, với 100 gian hàng tham gia (trong đó huyện Hoài Đức có 10 gian hàng tham gia); (2) Sự kiện giới thiệu, quảng bá sản phẩm OCOP gắn với văn hóa các tỉnh đồng bằng sông Hồng. Trong đó huyện Hoài Đức đã đăng ký tham gia 12 gian hàng trưng bày các sản phẩm làng nghề, sản phẩm OCOP.

Bên cạnh việc tổ chức các địa điểm giới thiệu và bán sản phẩm OCOP, Huyện còn tích cực phối hợp với các sở, ngành Thành phố tổ chức tư vấn, hỗ trợ các chủ thể xây dựng, áp dụng quy trình sản xuất, quản lý theo tiêu chuẩn VietGAP,

GlobalGAP, HACCP, ISO... Đồng thời, Huyện tổ chức tuyên truyền về các chính sách hỗ trợ liên quan đến Chương trình OCOP tới nhân dân trên địa bàn nhằm khuyến khích các chủ thể chủ động tham gia Chương trình OCOP, tạo sản phẩm tiêu biểu và tạo thêm việc làm, thu nhập ổn định cho nhiều lao động địa phương, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội địa phương.

4.5. Những khó khăn trong việc phát triển và tiêu thụ sản phẩm OCOP, tại huyện Hoài Đức

Chương trình OCOP là một chương trình nông thôn tiên tiến điển hình, liên quan đến nhiều lĩnh vực, đặc biệt là yêu cầu phát huy tiềm năng, lợi thế của các làng nghề để phát triển kinh tế địa phương. Do đó giai đoạn đầu mới triển khai, một số địa phương trong Huyện còn nhiều lúng túng trong cách làm, gặp nhiều khó khăn trong quá trình thực hiện như: Việc quy định tỷ lệ sử dụng nguyên liệu địa phương theo Quyết định số 781/QĐ-TTg ngày 8 tháng 6 năm 2020 của Thủ tướng Chính phủ sẽ hạn chế việc liên kết giữa các vùng sản xuất và bao tiêu sản phẩm. Trong năm 2020, năm 2021 và đầu năm 2022 do diễn biến dịch bệnh Covid-19 diễn ra phức tạp, nhiều doanh nghiệp có tâm lý e ngại khi tham gia Chương trình do không muốn mở rộng quy mô, sản lượng. Một số sản phẩm liên quan đến xuất khẩu sang thị trường Nga, Đông Âu gặp khó khăn, hầu như không xuất khẩu được. Trình độ kiến thức, kỹ năng kinh doanh, tiếp thị, bán hàng của các chủ thể thường không cao. Một số sản phẩm mang tính chất thời vụ (Bưởi diễn Quế Dương...) chỉ tập trung ít tháng trong năm, nên không có cơ hội quảng bá, giới thiệu sản phẩm với thị trường. Còn nhiều sản phẩm tiềm năng nhưng thiếu hồ sơ minh chứng để được đánh giá, phân hạng công nhận sản phẩm OCOP. Hoặc có nhiều chủ thể tiềm năng chưa có đăng ký kinh doanh; một số chủ thể ngại làm hồ sơ tham gia Chương trình. Nhiều chủ thể chưa biết cách đầu tư cho tem nhãn, bao bì sản phẩm; Chưa thực hiện đăng ký chất lượng, xây dựng nhãn hiệu cho sản phẩm... nên sản phẩm còn "mộc mạc", cần được hỗ trợ hoàn thiện, nâng cao chất lượng để tham gia vào Chương trình OCOP nhiều hơn.

5. Bàn luận

Trong thời gian qua, các chính sách để phát triển và tiêu thụ sản phẩm OCOP đã nhận được sự

quan tâm từ các cấp chính quyền. Ngày 15 tháng 6 năm 2023, Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội đã ra Quyết định số 3235/QĐ-UBND phê duyệt chi giải thưởng cho các sản phẩm đạt sao OCOP thành phố Hà Nội, năm 2022. Về phía huyện Hoài Đức, để giúp cán bộ quản lý Chương trình từ huyện đến xã và các chủ thể hiểu rõ mục tiêu, quy trình vận hành Chương trình mỗi xã một sản phẩm, hàng năm Ủy ban nhân dân Huyện đã phối hợp cùng Văn phòng điều phối Chương trình xây dựng nông thôn mới thành phố mở các lớp tập huấn nghiệp vụ OCOP cho cán bộ quản lý cấp huyện, xã, thành viên Hội đồng đánh giá phân hạng cấp huyện và đại diện các chủ thể tiềm năng, với kết quả đạt được như: Năm 2019, mở 02 lớp, với 60 học viên tham dự; Năm 2020, mở 04 lớp, với 120 người tham dự. Trên cơ sở các chính sách của Trung ương, Thành phố, Huyện tổ chức tăng cường tuyên truyền bằng nhiều hình thức tới các doanh nghiệp, Hợp tác xã, hộ kinh doanh về ý nghĩa, lợi ích của Chương trình “Mỗi xã một sản phẩm” và phương hướng phục hồi kinh tế sau đại dịch Covid-19. Đầu năm 2022, Huyện đã tổ chức hội nghị triển khai Kế hoạch Chương trình Mỗi xã một sản phẩm năm 2022 với hơn 100 đại biểu tham dự. Tháng 2/2022, Huyện đã tổ chức hội nghị tọa đàm phát triển sản phẩm OCOP mới, nâng cao khả năng liên kết tiêu thụ sản phẩm OCOP và triển khai đăng ký gian hàng tham gia hội chợ tới các chủ thể có sản phẩm OCOP, sản phẩm làng nghề. Với nhiều chính sách và hoạt động thiết thực của ban lãnh đạo Huyện, sản phẩm OCOP của huyện Hoài Đức đã và đang được nhiều người tiêu dùng lựa chọn, thúc đẩy nền kinh tế địa phương tăng trưởng. Tuy nhiên, để phát triển và đẩy mạnh tiêu thụ sản phẩm OCOP của Huyện, cần có những chính sách và kế hoạch cụ thể, đồng đều cả về phía chính quyền cũng như các chủ thể trên địa bàn.

Xuất phát từ thực tế trên, để đẩy mạnh công tác kết nối, hỗ trợ tiêu thụ sản phẩm OCOP trên địa bàn thành phố Hà Nội và huyện Hoài Đức, nhóm tác giả đề xuất một số khuyến nghị sau:

- *Đối với Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội và Ủy ban nhân dân huyện Hoài Đức:*

Ban hành văn bản quy phạm pháp luật hướng dẫn cụ thể về hỗ trợ triển khai chương trình OCOP trên địa bàn thành phố Hà Nội, địa bàn huyện Hoài

Đức.

Có chính sách khen thưởng xứng đáng các chủ thể OCOP theo Thông tư 55/2022/TT-BTC để khuyến khích tạo động lực cho các đơn vị tham gia Chương trình.

Tiếp tục tăng cường hỗ trợ các cơ sở đẩy mạnh công tác xúc tiến thương mại, giới thiệu quảng bá các sản phẩm OCOP đồng thời tích cực tuyên truyền để người tiêu dùng biết đến sản phẩm OCOP...

Thúc đẩy các phong trào phụ nữ, nông dân, thanh niên khởi nghiệp, khuyến khích thanh niên, phụ nữ, nông dân, trí thức trẻ khởi nghiệp với sản phẩm OCOP.

Tổ chức tư vấn, hỗ trợ các tổ chức kinh tế (có sản phẩm tham gia chương trình OCOP) về đầu tư máy móc, trang thiết bị hiện đại phục vụ sản xuất, chế biến, bảo quản sản phẩm. Thiết kế nhãn hiệu bao bì để nhận diện, in tem đăng ký nhãn hiệu, thuê chuyên gia tư vấn nâng cấp sản phẩm OCOP... Hỗ trợ đăng ký bảo hộ sở hữu trí tuệ, bao bì, tem, nhãn hàng hóa, nhãn hiệu, thương hiệu sản phẩm tập thể cho các sản phẩm.

Hỗ trợ đào tạo, tập huấn cho 100% cán bộ quản lý, lãnh đạo các doanh nghiệp, hợp tác xã, hộ có đăng ký kinh doanh tham gia chương trình.

- *Đối với các chủ thể trên địa bàn huyện Hoài Đức:*

Hoàn thiện hồ sơ minh chứng, đăng ký kinh doanh để sản phẩm được đánh giá, phân hạng công nhận sản phẩm OCOP. Đối với các chủ thể có sản phẩm tiềm năng nên tích cực chủ động đăng ký đánh giá, phân hạng để sản phẩm được công nhận. Tuyên truyền vận động các chủ thể khác cùng tham gia Chương trình để tiến tới các sản phẩm làng nghề truyền thống của huyện đều được gắn sao OCOP, nhằm tăng giá trị sản phẩm, tăng thu nhập cho các chủ thể, tạo thêm nhiều việc làm, tăng thu nhập cho lao động nông thôn.

Mỗi sản phẩm OCOP đều được câu chuyện hóa. Các chủ thể nên gắn vào mỗi sản phẩm một câu chuyện để thu hút người tiêu dùng, những câu chuyện đó có thể giúp người tiêu dùng dễ nhớ và dễ gợi tính tò mò, đồng cảm. Gắn câu chuyện vào mỗi sản phẩm, khi đó sản phẩm không chỉ là sản phẩm đơn thuần nó còn là một

nét văn hóa đặc trưng của địa phương.

Gắn tiêu thụ sản phẩm OCOP với du lịch trải nghiệm, du lịch nông nghiệp. Đây là loại hình du lịch đang được ưa chuộng của du khách thành phố. Huyện Hoài Đức có vị trí địa lý thuận lợi cho những tour du lịch gia đình, du lịch thư giãn cuối tuần nên việc các chủ thể kết hợp tiêu thụ sản phẩm OCOP với du lịch trải nghiệm, du lịch nông nghiệp là xu thế tiềm năng trong những năm tới.

Chủ động đầu tư, học hỏi để thiết kế, điều chỉnh tem nhãn, bao bì sản phẩm phù hợp, bắt mắt và độc đáo. Các chủ thể cần tham gia các khóa đào tạo về đăng ký chất lượng, xây dựng nhãn hiệu cho sản phẩm... để sản phẩm đáp ứng được các yêu cầu của Chương trình OCOP đồng thời được người tiêu dùng tin nhiệm lựa chọn nhiều hơn.

6. Kết luận

Chương trình “Mỗi xã một sản phẩm OCOP” đã có những tác động tích cực, sâu rộng đến phát triển kinh tế nông thôn. Chương trình đã góp phần chuyển đổi từ sản xuất nông nghiệp nhỏ lẻ sang sản xuất theo hướng liên kết chuỗi giá trị,

theo tiêu chuẩn, quy chuẩn, có truy xuất nguồn gốc và theo nhu cầu thị trường. Thực tế cho thấy, các địa phương đã và đang đầu tư cho phát triển sản phẩm OCOP dưới nhiều hình thức và phương pháp khác nhau. Mỗi địa phương có những giải pháp riêng để thúc đẩy, tăng lượng sản phẩm OCOP phù hợp với tiềm năng của các làng nghề truyền thống trên địa bàn. Huyện Hoài Đức đã đặt ra Kế hoạch “Triển khai thực hiện Chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP) trên địa bàn huyện Hoài Đức năm 2023” với mục tiêu: Rà soát, hướng dẫn lập hồ sơ, tổ chức đánh giá, phân hạng được 20 sản phẩm đăng ký tham gia Chương trình OCOP theo quy định đạt 3 sao trở lên (trong đó có 11 sản phẩm mới và 09 sản phẩm đánh giá lại theo định kỳ); Phát triển mới 01 điểm giới thiệu và bán sản phẩm OCOP trên địa bàn Huyện; Phân đấu có 100% sản phẩm OCOP của Huyện được đăng ký bảo hộ trong và ngoài nước đối với sáng chế, kiểu dáng công nghiệp và nhãn hiệu. Tuy nhiên, để hiện thực được các mục tiêu này đòi hỏi có sự quyết tâm, đồng lòng của các cấp lãnh đạo huyện, xã và các chủ thể trên địa bàn.

Tài liệu tham khảo

- Bo Tai Chinh (2023). Thông tư số 53/2022/TT-BTC ngày 15/8/2023 *Quy định quản lý, sử dụng và quyết toán kinh phí sự nghiệp từ nguồn ngân sách nhà nước thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia giai đoạn 2021-2025*.
- Duc, M. (2023). *Mở rộng giao thương sản phẩm OCOP*. Truy cập ngày 20/10/2023 từ <https://baoquangninh.vn/mo-rong-giao-thuong-san-pham-ocop-3255387.html>.
- Duy, K. (2023). *Hoài Đức nâng tầm chất lượng sản phẩm OCOP, bao diện từ Đại biểu nhân dân, ngày 27/5/2023*. Truy cập ngày 15/10/2023 từ <https://daibieunhandan.vn/dia-phuong/hoai-duc-nang-tam-chat-luong-san-pham-ocop-i330366/>.
- Hoang, N. T. (2023). *Chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP) là gì?*. Truy cập ngày 16/10/2023 từ <https://nhandan.vn/chuong-trinh-moi-xa-mot-san-pham-ocop-la-gi-post769761>.

- html.
- Hung, N. D. (2023). *OCOP là gì? Nhu thế nào là sản phẩm OCOP?*. Truy cập ngày 16/10/2023 từ https://www.youtube.com/watch?v=nZaNtr_tW2U.
- Lam, N. V., Phuong, L. T. & Minh, N. D. B. (2023). *Nghiên cứu thực trạng và giải pháp duy trì, phát triển bền vững các sản phẩm OCOP tại vùng Đông bang sông Hồng và Bắc Trung Bộ*. Truy cập ngày 20/10/2023 từ <https://vjst.vn/vn/tin-tuc/7944/ung-dung-khcn-phat-trien-ben-vung-cac-san-pham-ocop.aspx#>.
- Nga, P. T. H. (2021). *Thực trạng triển khai Chương trình mỗi xã một sản phẩm tại tỉnh Ninh Bình. Tạp chí Tai chinh, 763, 93-96*.
- Sản phẩm OCOP là gì? Lợi ích khi tuân thủ tiêu chuẩn OCOP* (2023). Truy cập ngày 16/10/2023 từ <https://clv.vn/san-pham-ocop-la-gi/>.

- Son, N., Huong, N., & Viet, Q. (2022). *Huong den muc tieu 10.000 san pham OCOP nam 2025*. Truy cap ngay 15/10/2023 tu <https://special.nhandan.vn/Nong-nghiep-VN-huong-muc-tieu-10-nghin-sp-OCOP/index.html>.
- Thu tuong Chinh phu (2020). Quyét dinh so 781/QĐ-TTg ngay 08/6/2020 Ban hanh bo tieu chi danh gia, phan hang san pham chuong trinh moi xa mot san pham.
- Thu tuong Chinh phu (2022). Quyét dinh so 919/QĐ-TTg, ngay 01/08/2022 *Chuong trinh moi xa mot san pham giai doan 2021-2025*.
- Thu tuong Chinh phu (2023). Quyét dinh so 148/QĐ-TTg ngay 24/02/2023 *Bo Tieu chi va Quy trinh danh gia, phan hang san pham Chuong trinh moi xa mot san pham*.
- Thu, T. (2022). *Huyen Hoai Duc: Them mot diem trung bay va gioi thieu san pham OCOP*. Truy cap ngay 17/10/2023 tu <https://kinhtedothi.vn/huyen-hoai-duc-them-mot-diem-trung-bay-va-gioi-thieu-san-pham-ocop.html>
- Thuy, N. (2023). *Dan dau ve Chuong trinh OCOP: Ha Noi day manh thuc hien Chuong trinh 004-CTr/TU*. Truy cap ngay 17/10/2023 tu <https://kinhtenongthon.vn/Dan-dau-ve-Chuong-trinh-OCOP-Ha-Noi-day-manh-thuc-hien-Chuong-trinh-04-CTrTU-post57566.html>.
- Tuan, A. (2023). *Gan ket du lich nong nghiep voi tieu thu san pham OCOP*. Truy cap ngay 21/10/2023 tu <https://nhandan.vn/gan-ket-du-lich-nong-nghiep-voi-tieu-thu-san-pham-ocop-post774375.html>.
- Uy ban nhan dan huyen Hoai Duc (2021). *Bao cao cong tac phat trien san pham huyen Hoai Duc nam 2021*.
- Uy ban nhan dan huyen Hoai Duc (2022), *Bao cao cong tac phat trien san pham huyen Hoai Duc nam 2022*.
- Uy ban nhan dan Thanh pho Ha Noi (2020). Quyét dinh so 813/QĐ-UBND, ngay 19/02/2020 *Phe duyet ket qua danh gia, phan hang san pham OCOP Thanh pho Ha Noi nam 2019 (dot 3)*.
- Uy ban nhan dan Thanh pho Ha Noi (2021). Quyét dinh so 560/QĐ-UBND, ngay 27/01/2021 *Phe duyet ket qua danh gia, phan hang san pham OCOP cap Thanh pho Ha Noi nam 2020 (dot 2)*.
- Uy ban nhan dan Thanh pho Ha Noi (2022). Quyét dinh so 1441/QĐ-UBND, ngay 28/04/2022 *Phe duyet ket qua danh gia, phan hang san pham OCOP Thanh pho Ha Noi nam 2021*.
- Uy ban nhan dan Thanh pho Ha Noi (2023). Ke hoach so 49/KH-UBND ngay 10/02/2023 *Phat trien trung tam thiet ke sang tao, gioi thieu, quang ba va ban san pham OCOP, lang nghe gan voi du lich tai cac huyen, thi xa tren dia ban thanh pho Ha Noi nam 2023*.
- Uy ban nhan dan Thanh pho Ha Noi (2023). Quyét dinh so 2008/QĐ-UBND, ngay 07/04/2023 *Phe duyet ket qua danh gia, phan hang san pham OCOP Thanh pho Ha Noi nam 2022*.
- Uy ban nhan dan Thanh pho Ha Noi (2023). Quyét dinh so 3235/QĐ-UBND, ngay 15/06/2023 *Phe duyet chi giai thuong cho cac san pham dat sao OCOP Thanh pho Ha Noi nam 2022*.

ĐẨY MẠNH CÔNG TÁC HỖ TRỢ, KẾT NỐI TIÊU THỤ SẢN PHẨM OCOP TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN HOÀI ĐỨC, THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Phạm Hoàng Giang¹

Nguyễn Văn Diễn²

Lê Đức Huy³

Bùi Đức Thịnh⁴

^{1, 2, 3, 4}Trường Đại học Thành Đô

Email: ¹phgiang@unigo.edu.vn; ²nvdien@thanhdowni.edu.vn; ³ldhuy@thanhdowni.edu.vn;

⁴bdthinh@thanhdowni.edu.vn.

Ngày nhận bài: 24/10/2023

Ngày phản biện: 30/10/2023

Ngày tác giả sửa: 7/11/2023

Ngày duyệt đăng: 9/12/2023

DOI: <https://doi.org/10.58902/tcnckhpt.v2i4.99>

Tóm tắt:

Chương trình "Mỗi xã một sản phẩm OCOP" đã tạo điều kiện và cơ hội cạnh tranh lành mạnh giữa các nhà sản xuất, phát huy những giá trị tiềm năng của các làng nghề, đặc sản vùng miền. Thúc đẩy tiêu thụ sản phẩm OCOP là mục tiêu mang tính chiến lược lâu dài của các địa phương nhằm tăng trưởng nền kinh tế. Tuy nhiên, không phải sản phẩm của làng nghề nào cũng đạt tiêu chuẩn sản phẩm OCOP và tiêu thụ sản phẩm cũng là thách thức không nhỏ đối với mỗi doanh nghiệp địa phương. Nghiên cứu này đánh giá kết quả phát triển sản phẩm OCOP và thực trạng công tác hỗ trợ kết nối tiêu thụ sản phẩm OCOP tại huyện Hoài Đức, Thành phố Hà Nội. Từ đó đưa ra một số khuyến nghị nhằm phát triển và đẩy mạnh khả năng tiêu thụ sản phẩm OCOP của địa phương.

Từ khóa: Hỗ trợ, kết nối, tiêu thụ sản phẩm OCOP; Huyện Hoài Đức, Thành phố Hà Nội; OCOP.